Josephus, Contra Apionem II 171-174

171

ἁπάσης	ἁπάσης παιδείας...καὶ τῆς...παρασκευῆς: de genitivi hangen af van τρόποι; καὶ: *en in het bijzonder*.
τρόποι	τρόποι: *schema's*.
τῆς	τῆς περὶ τὰ ἤθη κατασκευῆς: i.e. van de morele vorming.
λόγῳ	λόγῳ: i.e. door in wetten gegeven theoretische voorschriften.
διδασκαλικός	διδασκαλικός: sc. ἐστίν.
διὰ	διὰ τῆς ἀσκήσεως: *door praktische oefening*.

172

μὲν	μὲν οὖν: sluit af en bereidt het volgende voor; μὲν bereidt tevens δ' in 173 (ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης κτλ.) voor.
ταῖς	ταῖς γνώμαις: dativus (bepaling van middel), afhankelijk van διέστησαν.
τὸν	τὸν ἕτερον: object bij ἑλόμενοι.
αὐτῶν	αὐτῶν: i.e. van de twee beschreven τρόποι.
ὃν	ὃν: attractie (accusativus in plaats van nominativus) van het pronomen relativum aan τὸν ἕτερον.
ἑκάστοις	ἑκάστοις: pluralis, i.e. aan ieder afzonderlijk van hen.
τὸν	τὸν ἕτερον: object bij παρέλιπον.
ἕθεσιν	ἕθεσιν: i.e. door praktische training.
ἅ	ἅ μὲν χρὴ πράττειν ἢ μὴ: complement bij προσέτασσον.
προσέτασσον	προσέτασσον: = προσέταττον.
τοῦ	τοῦ...ἐθίζειν ὠλιγοροῦν: verba van '(*niet*) *zorgen voor*', '*zich* (*niet*) *bekommeren om*' hebben een complement in de genitivus.

173

ἄμφω	ἄμφω ταύτα: verwijst naar δύο...τρόποι; declinatie van ἄμφω: ἀμφοῖν (gen./dat.), acc. = nom. De uitgangen zijn die van een dualis (tweevoud).

κατὰ	κατὰ πολλὴν ἐπεμέλειαν: *met veel zorg*; κατά + acc. kan adverbiale uitdrukkingen omschrijven.
κωφὴν	κωφὴν: (i.e. onbesproken, zonder uitleg) contrasteert met τὸν ἐκ τοῦ νόμου λόγον: (= τὸν τοῦ νόμου λόγον).
ἀπέλιπε	ἀπέλιπε: ἀπολείπω τι (h.l. τὴν...ἄσκησιν) + adi. (h.l. κωφὴν): *iets*…(bijv.nw.) *laten*.
ἄπρακτον	ἄπρακτον: i.e. niet van handelingen vergezeld; contrasteert met τὴν τῶν ἠθῶν ἄσκησιν.
ἀπὸ	ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρξάμενος τροφῆς: ἄρχομαι ἀπό τινος: *bij iets beginnen*.
κατὰ	κατὰ τὸν οἶκον: *in heel het huis, in heel de familie*; κατά + acc.: *verspreid over*.
ἑκάστων	ἑκάστων: pluralis, vergelijk aantekening bij 172 ἑκάστοις.
οὐδὲν	οὐδὲν οὐδὲ: *helemaal niets*; object bij κατέλιπεν. Twee ontkenningen waarvan de laatste samengesteld is versterken elkaar.
τῶν	τῶν βραχυτάτων: *van de kleinste details*.
αὐτεξούσιον	αὐτεξούσιον: predicatieve accusativus, congrueert met οὐδέν.
κατέλιπεν	κατέλιπεν: = ἀπέλιπε; voor de constructie zie aantekening bij ἀπέλιπε. περὶ σιτίων, ὅσων ἀπέχεσθαι χρὴ καὶ τίνα προσφέρεσθαι: voorzetselbepaling, gevolgd door een indirecte vraag, beide afhankelijk van ὅρον.

174

περὶ	περὶ σιτίων, ὅσων ἀπέχεσθαι χρὴ καὶ τίνα προσφέρεσθαι: voorzetselbepaling, gevolgd door een indirecte vraag, beide afhankelijk van ὅρον.
ὅσων	ὅσων ἀπέχεσθαι: ἀπέχομαί τινος: *zich van iets onthouden*.
τίνα:	τίνα: (pluralis, neutrum) verwijst naar σιτίων.
περὶ	περὶ τῶν κοινωνησόντων τῆς διαίτης: i.e. met betrekking tot de vraag wie men mag laten delen in leefwijze (of: voedsel); κοινωνέω τινός: *deelgenoot zijn in iets*.
ἔργων	ἔργων...συντονίας καὶ...ἀναπαύσεως: i.e. (met betrekking tot: zie nog περί) de tijden van hard werken en…van rust.
τοὔμπαλιν	τοὔμπαλιν: crasis van τό en ἔμπαλιν.

ὅρον	ὅρον...κανόνα: predicatieve accusativi, congrueren met νόμον.
αὐτὸς	αὐτὸς: *hij*. In het latere Grieks kan naast de verbogen vormen ook de nominativus van αὐτός als pronomen personale van de derde persoon gebruikt worden.
ὥσπερ	ὥσπερ ὑπὸ πατρὶ τούτῳ καὶ δεσπότῃ: ὑπὸ τούτῳ ὥσπερ ὑπὸ πατρὶ καὶ δεσπότῃ; τούτῳ: i.e. τῷ νόμῳ.
βουλόμενοι	βουλόμενοι: i.e. met opzet.
μηθὲν	μηθὲν: = μηδέν.